

ОРНИТОФАУНА НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «БУЗЬКИЙ ГАРД»

Андрусенко А. М.
НПП «Бузький Гард»

Вступ

В основу переліку орнітофауни національного природного парку «Бузький Гард» було покладено дані по інвентаризації видового складу птахів регіонального ландшафтного парку «Гранітно-степове Побужжя», зібрані з різних печатних джерел та спостережень співробітників парку за період 1988 – 2002 рр. (Артамонов, 2002).

Але крім території регіонального парку, дослідження проводились на території ДМГ «Бакшала», яка є структурним підрозділом регіонального парку, на суміжних та запланованих для його розширення територіях (Артамонов, 2002). Тому основною метою даної роботи – було визначити види птахів національного парку, які зустрічаються безпосередньо на його території та вказати характер їх перебування і чисельність.

Матеріали

Матеріалом для написання статті стали дані літопису природи регіонального ландшафтного парку «Гранітно-степове Побужжя» та власні спостереження, зібрані під час польових досліджень.

Результати досліджень

Проаналізувавши матеріали літопису природи РЛП «Гранітно-степове Побужжя» (Домашевський, 1999; Вобленко, Шешурак, 2000; Домашевський, 2000; Артамонов, Хитушко, 2000; Артамонов, 2002) та дані, отримані під час польових досліджень – було виділено 145 видів, що безпосередньо відмічалися на території національного парку, та інвентаризовано 1 вид – синиця довгохвоста (*Aegithalos caudatus*), який для даної території відмічено вперше.

З 146 видів – 97 (66,4 %) гніздиться, інші зустрічаються під час кочівель, міграцій та на зимівлі.

Багаточисленними є 7 видів (4,8 %), звичайними для даної території – 45 (30,8 %) видів, небагато численними – 36 (24,6 %) видів, рідкісними – 53 (36,3 %) видів, дуже рідкісними – 4 (2,7 %), для одного виду, синиця довгохвоста – статус чисельності не визначено.

До списку не включено види, що відмічалися на суміжних територіях при інвентаризації видового складу птахів РЛП «Гранітно-степове Побужжя» та види – перебування яких на території парку в даний час сумнівне: чапля жовта (*Ardeola ralloides*), казарка червоновола (*Rufibrenta ruficollis*), гуска сіра (*Anser anser*), гуска білолоба (*Anser*

albifrons), чирянка мала (*Anas crecca*), нерозень (*Anas strepera*), свищ (*Anas penelope*), шилохвіст (*Anas acuta*), крех середній (*Mergus serrator*), крех великий (*Mergus merganser*), скопа (*Pandion haliaeetus*), шуліка чорний (*Milvus migrans*), лунь лучний (*Circus pygargus*), канюк степовий (*Buteo rufinus*), підорлик великий (*Aquila clanga*), могильник (*Aquila heliaca*), орлан-білохвіст (*Haliaeetus albicilla*), балабан (*Falco cherrug*), журавель сірий (*Grus grus*), дрохва (*Otis tarda*), лежень (*Burhinus oediconemus*), кулик-довгоніг (*Himantopus himantopus*), кулик-сорока (*Haematopus ostralegus*), коловодник лісовий (*Tringa ochropus*), коловодник звичайний (*Tringa totanus*), баранець звичайний (*Gallinago gallinago*), баранець великий (*Gallinago media*), слуква (*Scolopax rusticola*), кричак білощокий (*Chlidonias hybrida*), пугач (*Bubo bubo*), сова болотяна (*Asio flammeus*), сова сіра (*Strix aluco*), жайворонок малий (*Calandrella cinerea*), щеврик лучний (*Anthus pratensis*), плиска чорноголова (*Motacilla feldegg*), плиска жовтоголова (*Motacilla citreola*), плиска гірська (*Motacilla cinerea*), кобилочка солов'їна (*Locustella luscinioides*), горихвістка звичайна (*Phoenicurus phoenicurus*), синиця чорна (*Parus ater*).

Висновки

З 185 видів птахів, відмічених під час інвентаризації орнітофауни РЛП «Гранітно-степове Побужжя» та суміжних територій, 146 було включено до списку фауни НПП «Бузький Гард», які відносяться до 41 родини, 17 рядів.

Гніздовий та кількісний статус птахів визначався на основі експертних оцінок (Костюшин, Домашевський, Чегорка). Точної кількісної оцінки поки що немає, її визначення являється однією з задач для подальшої роботи парку.

Література

1. Артамонов В. А. Анализ инвентаризации птиц РЛП «Гранитно-степное Побужье» и его окрестностей // Літопис природи РЛП «Гранітно-степове Побужжя». Т. 5. – 2002.
2. Домашевский С. В. Орнітофауна регіонального ландшафтного парку «Гранітно-степное Побужье» и его сопредельных территорий // Літопис природи РЛП «Гранітно-степове Побужжя». Т. 2. – 1999.
3. Вобленко О. С., Шешурак П. М. Орнітофауна регіонального ландшафтного парку «Гранітно-степное Побужжя» // Літопис природи РЛП «Гранітно-степове Побужжя». Т. 3. – 2000.
4. Домашевский С. В. Новые данные к орнітофауне регионального природного парка «Гранитно-степное Побужье» // Літопис природи РЛП «Гранітно-степное Побужжя». Т. 3. – 2000.

5. Артамонов В. А., Хитушко В. Я. Результаты учетов зимующих птиц в районе среднего Побужья в январе 2000 года. // Літопис природи РЛП «Гранітно-степове Побужжя». Т. 3. – 2000.
6. Артамонов В. А. Анализ инвентаризации птиц РЛП «Гранитно-степное Побужье» и его окрестностей. // Літопис природи РЛП «Гранітно-степове Побужжя». Т. 3. – 2000.